

is maradt a tőlünk megváló testvérrel, nyitva hagyva számára ezzel is a közösségbe visszakerülés lehetőségét, és ez a négy eset egyikében közösségbe visszakerülést is eredményezett. Tehát nem került sor kiközösítésre sem társadalmi, sem egyházi, sem kisközösségi vonatkozásban. "Kiközösülés" történt, azaz testvérünk szabad akaratral vállalta, akarta a kisközösségen kívül kerülést. Ha nem tér vissza a kisközösségbe, ezt csak annak következtében nem teszi, hogy nem akar közösséget vállalni volt közösségbeli testvéreivel. Az elmenő tag tehát saját akaratából válik ki abból a közösségből, amelynek szeretetrendjével nem akar azonosulni, s visszatérhet abba bármikor, mihelyst azonosulni tud azzal. Nem merő elméletéről van itt szó. Az élet maga dolgozta ki ezt az aktív kiközösítést nem ismerő gyakorlatot. A gyakorlatban ilyenek tapasztaltuk meg a szeretet rendjét - a közösségben kialakult szeretetrendet vállalni nem tudó, nem akaró testvér vonatkozásában.

(folytatjuk)

FELHŐN JÁRÁS...

Lehetne ez egy rovat címe is, amelybe olyan írásokat gyűjtenénk, amelyek elemelik az embert a földtől, megemelik lelkünket, az olvasók lelkét, de mégsem szakadnak el mindennapjaink rögzös valóságától. Ezzel a szándékkal választottam ezt a címet is az alább közölt beszélgetés részlete elé nem kisebb reménnyel, hogy követője is lesz olvasóink között, akik hasonló hangulatú s szellemiségű gondolataikkal valóban rovatá segítenék ezt a kezdeményezést.

Elsőként egy beszélgetést, egy Klubrádióban hallott interjút idéznénk ide, dr. Beer Miklós a Váci Egyházmegye püspöke és Szénási Sándor a Klubrádió munkatársa beszélgetésének részletét, amely 2015 november 30-án került adásba 92.9 frekvencián 10.30 – kor és Ildikó leírta a rádió főszerkesztőjének hozzájárulásával. Hallgassuk, pontosabban olvassuk figyelmesen! (dryp)

SZÉNÁSI SÁNDOR

RIPORT RÉSZLET DR. BEER MIKLÓS PÜSPÖKKEL

B.M: A mezőgazdasággal mindig egy kicsit elfogult vagyok, ahhoz vagyok kicsit közelebb, hogy minél több ember boldogulni tudjon, és akkor nyilván a jövedelmeket is könnyebb emelni.

Sz. S.: Engedje meg, hogy megkérdezzem, mit szól az állandó, mindenkinek járó alapjövedelem ötletéről? Erről ugyan Magyarországon is több hónapon keresztül vita folyt, aztán elhalt a dolog, de az ember legutoljára azt olvasta, hogy Finnország például bevezetni készül, vagy bevezetik-e? Finnország sincs nagyon jó gazdaságilag most, de ezt tervezik. Mi az Ön véleménye?

B. M.: Ezt összekapcsolnám a migrációs problémával is, éppen azért érzékenyebb a fülem kicsit ezekre a fogalmakra, hiszen megdöbbszünk attól, az első időben legalább is, hogy jöttek a bevándorlók, és nekik az Európai Unió átlagához viszonyítva, joguk volt az alapjövedelemhez. Ez jóval magasabb volt, mint amivel itthon Magyarországon az emberek rendelkeznek. Félek ettől, mert ez megint egy kicsit elkényelmesítené az embereket, hogy ha alanyi jogon ez jár, akkor nem is próbálok állás keresni, erőfeszítést tenni. Ettől félek.

Sz. S. : Ami a bevándorlókat illeti, ott már nem kapják meg azokat a támogatásokat, amit régen, a németek leépítik, főleg azok, akik nem háborús övezetből jönnek, azok már hiába jönnek.

B. M.: Igen, ez volt a nagy csalétek, ami miatt gondolom sokan elindultak.

Sz.S. : Azt említette püspök úr, hogy Ön a mezőgazdasághoz van közelebb, és erről eszembe jutott, hogy ezek az átalakulások, a nagybirtok kialakulása, meg hogy a különféle pályázatokon annyi ember veszíti el ez eddig bérelt állami földjeiket, a megélhetésük kétségessé vált, és ugye a falvak elnéptelenedése, amiről korábban beszélt, ezzel hozható összefüggésbe, talán jó részt. Úgy látja országjárása közben, hogy nagy a szegénység?

B. M.: Nagyon sok ember él a létminimum alatt, és én éppen ezért szoktam előhozni ezt a témát, hogy a föld mégiscsak a mi magyar történelmünknek egy olyan öröksége, ami mindig életlehetőséget adott az újrakezdéshez, a felemelkedéshez. Nagyon fájó élményként tapasztalom ezt, hogy kialakult egy olyan egyenlőtlenség, megint a nagybirtokok és a kis földtulajdonok között, ami nem egészséges dolog. Emlékszem egyszer egy faluban láttam, hogy gyönyörűen meg van művelve a határ, és a polgármestert meg is dicsértem, mondom itt biztos nagyon szorgalmas embereknek laknak, gyönyörű ringó búzátábla, meg kukorica, meg minden. Akkor a polgármester elszólta magát, igen, ez a két nagybirtokos nagyon ügyes ember. Mondom, két nagybirtokos? Igen, az egész határt két ember birtokolja. Még mindig naivan mondtam, de hát azért biztos van sok munkalehetőség, de erre már nevetve mondta a polgármester, hogy munkalehetőség? A

komputer vezérelte traktorokkal dolgoznak, ember ide nem kell. Ettől én nagyon el tudok szomorodni, és ez egybeesik Ferenc pápának a gondolataival, aki mindig ezt hozza elő, hogy ne szorítsuk ki az embereket a gazdasági életből. Ehhez persze megint valami nagyon-nagyon bátor földreform kellene, valamiféle olyan lehetőség, hogy ténylegesen kis családi vállalkozások is - persze szövetkezeti jelleggel - elindulhassanak. Végigkísértem ezt a 25 éves folyamatot, s fájó szívvel láttam, hogy a jól működő tsz-ek tönkrementek, és utána egyszer csak a privatizáció elindította az óriási nagybirtokok kialakulását.

Sz. S. : *Van egy ösbűn kétségtelenül a 90-es évek elején. Úgy tűnt tudniillik, hogy a Kádár-rendszer végére már a parasztság kialakította és el is fogadta ezeket a kereteket, és megtalálta a maga hasznát. Valóban a magyar mezőgazdaság jó korszakban volt. Aztán sikerült úgy szétverni, hogy nem jött helyette semmi. Tehát nincs egy új megállapodás, egy új paktum a parasztsággal, de hát már fogy-nak is.*

B. M.: Igen. Az is egy nagy dolog lenne, ha valakinek lenne bátorsága meg kedve újra a földdel foglalkozni, vagy az állattartással. Viccelve szoktam mondani, hogy gyertek el a váci püspökhöz, nézzétek meg, hogy legelnek ott a birkáim. Mert nekem vannak birkáim.

Sz. S. : *Birkái vannak?*

B. M.: Bizony a kert egyik részében.

Sz. S. : *Ezt nem mondja komolyan.*

B. M.: De! Szamaram is van.

Sz. S. : *És saját maga néha ott pásztorolja a birkákat?*

B. M.: Minden reggel én etetem őket.

Sz. S. : *Komolyan?*

B. M.: Komolyan. Ma reggel is így tettem.

Sz. S. : *Hogy kell etetni a birkát? A birkát kihajtják a legelőre, aztán egyél öreg magadtól!*

B. M.: Igen, de nálunk ott a Püspökség kertjében nagy legelő nincs, úgyhogy én bizony szénával etetem őket.

Sz. S. : *És mit csinál velük, amikor eléri a vágósúlyt?*

B. M.: Kiadom őket bérlegelésre. Azért már levágtunk egy-két birkát fájó szívvel. Ezt egy kicsit céltudatosan is vállalom - nem hobbiból - hogy gyertek, nézzétek meg. Ezt mindenki megcsinálhatná.

Sz. S. : *A váci püspöknek mindig van birkahúsa. Ez nagyon jó. És a pénzzel mit csinál?*

B. M.: Ebből azért nincs nagy bevétel.

Sz. S. : *Visszatérve a mezőgazdasági szegénységhez. Korábban az ember azt mondta, azt kérdezte, hogy akkor ugye egyre több a zsellér? A mezőgazdasági cseléd, gyakorlatilag? Ezt ma nem lehet megkérdezni, mert nem, már az sincs. Már zsellér sem tud lenni az ember.*

B. M.: Nagyon nagy probléma, lélektani probléma, amiről sokan panaszkodnak polgármester barátaim, hogy sajnos nehéz fizikai munkára találni valakit. Annyira megszokták az emberek, és ez a leépülésnek egy szomorú fázisa, amikor a segélyből ők valahogy eltengődnek, és amikor hívják őket valamilyen idénymunkára, akkor azt válaszolják, hogy ötezer forintért nem mennek el. Ez megint egy nagyon összetett kérdés.

Sz. S. : *Ötezer azért nem sok. Már csak úgy mondom, püspök úr.*

B. M.: Egy napra?

Sz. S. : *De ez ugye bruttó, ebből még mindenfélét levonnak, és azért egész nap gályázni kell ötezer forintért, vagy mondjuk a feléért, háromezer forintért.*

Itt van a másik hír, a klímacsúcs. Ezt gondolom Önt is érdekli. Minden felelősségteljes embert érdekli, Párizsban. És ez arról szól, hogy 2°C-kal nem emelkedhet tovább a hőmérséklet, mert mondják a szakértők, onnan kontrollálhatatlan, hogy mi történik. A gleccserek olvadása, az Északi- és Déli-sark olvadása, tengerszint megemelkedése, szóval mindenféle van, és a hóhullámok persze. Beszélgettem egy szakértővel erről, és azt mondta, hogy valószínűleg nem fog sikerülni. Nem tud összeállni az emberiség, az államok összesen.

B. M.: Igen, ezt panasolja Ferenc pápa is, hiszen éppen idén jelent meg az ő körlevele, enciklikája éppen a környezetvédelemről, ez a Laudato si címen ismertté vált körlevele, és ő éppen ezt fájlatja. A Kyotoi Egyezmény is nagyon szép irányelveket fogalmazott meg, de a megvalósítás az akadozik. Félünk most is ettől a párizsi klímacsúcstól, hogy talán itt is ugyanezt fogjuk tapasztalni. Pedig olyan fontos lenne, hogy az emberek felébredjenek.

Sz. S. : *Van azért jó példa. Itt van, a 444.hu-n olvastam, Bill Gates ugye a világ egyik leggazdagabb embere 27 magánbefektetővel összeállított egy programot, amelyben szerepel Afrika leggazdagabb embere is, a kínai Ali baba milliárdos vezetője, a Hawlett Packard vezérigazgatója, Soros György, és Bill Gates egyedül 1 milliárd dollárt tolt be ebbe a projektbe. Ez a tiszta energiákat használó országok támogatására van. Nagyon fontos, hogy ezek a jó-módban élő, igazából semmitől sem függő emberek, valóban példát tudnak mutatni.*

B. M.: Nagyon reméljük, hogy ez a példa követőkre talál. Mindig ebben reménykedem abban, hogy lesznek azért bátor emberek, akik mernek elindulni és mernek egy életreformot a saját életükben megvalósítani. A környezetvédelem nagyon összetett kérdés, mert nemcsak a hőmérsékletemelkedés, aminek sok oka van, de itt van az ivóvíz problémája, az elsivatagosodás, meg a szemét problémája. Nagyon remélem, megint csak Ferenc pápára hivatkozom, aki nagyon praktikusán azt mondja, hogy először

nézzél körül, hogy te mit tudsz tenni. A szelektív hulladékgyűjtésben legyél partner, ne szemetelj, kapcsolj le a villanyt, járjál tömegközlekedési eszközzel, vagy, ahogy a váci püspök is a városban biciklivel jár.

Sz. S. : Ön biciklizik?

B. M.: Igen. Vagy vonattal utazom.

Sz. S. : Nézd már ott teker a püspök nyolc órákor.

B. M.: Igen, integetnek vissza.

Sz. S. : Említette Ferenc pápát többször is, mondta azt is, hogy nagy tisztelője. Amit ő csinál, azt mondjuk nevezhetjük egy Ferenci kísérletnek, és ha megbocsát, én most a magam szavaival fogalmazom ezt meg, tehát a megcsontosodott és nagyon konzervatív vatikáni bürokrácia megtörése, és például a nemzeti egyházakat is rávenni arra, hogy próbáljanak már igazodni az emberekhez, az emberi igényekhez és ne középkori elveket vallani, például a magyar katolikus egyház, még egyszer bocsánatot kérek, hogy ezt elmondom. A magyar katolikus egyház kifejezetten ártalmasan tud ragaszkodni a maga középkori világához, ezáltal a támogatottsága ugyan csökken, és ezt ellensúlyozni próbálja azzal, hogy összeáll a hatalommal. Hát nem mindegyikkel, hanem amelyikkel tud. Ez nem jó tendencia. Besegít a politikai kereszténység ártalmas kialakításában. Jó. Én most letettem a pontot, és akkor püspök úr mondja el a véleményét a Ferenci kísérletről.

B. M.: Drukkolok a pápának. Nagyon remélem azt, hogy azért lesz ennek visszhangja. Mondjuk a mi magyar egyházi életünkben is. Hadd mondjak erre egy példát. Az én egyházmegyémbe, a Váci Egyházmegyébe éppen most fejezzük be a hároméves zsinati munkánkat. Ezt szándékosan a II. Vatikáni Zsinat 50 éves évfordulójához igazítottuk, napra pontosan ugyanúgy kezdtük el három évvel ezelőtt, és most fogjuk befejezni. Ennek a zsinatunknak az volt a célja, hogy a megváltozott világban mi az, amit változtatnunk kell a magatartásunkon, a struktúránkon, a beidegzéseinken. Hogy a tényleg valós Krisztusi értékeink hitelesebben jöjjenek elő, vagy hitelesebben tudjuk képviselni. Szenvedek én is ezektől a középkorinak nevezett beidegződéseimtől, struktúráimtól, plébániai rendszerünkötől, ami töredezik, és belülről érezzük, hogy nagyon nehéz fenntartani. A nagy templomaink, a műemlék templomaink, nagyon nehéz örökségként nehezdednek ránk. Ugye külsőleg úgy néz ki, minden rendben van, mert tatarozzuk a templomainkat, de nem marad már energiánk a valós küldetésünk teljesítésére. Éppen a szegénység problémájának a kezelésére, a nevelésnek a kérdésére, a szociális problémákban való tevékenyebb részvételre, mert mindig csak tataroznunk kell. Ebből szeretnék valahogy ...

Sz. S. : Ez egy jelképes mondat is volt, mindig csak tataroznunk kell.

B. M.: Igen.

Sz. S. : Itt van még egy dolog, a katolikus értelmiségiek szoktak panaszkodni, hogy például a Klérus nem figyel rájuk, hogy az a nyitás a civil társadalom felé, amely rájuk keresztül valósulhatna meg, illetve az ő kritikájuk lenne nagyon fontos, a Klérusnak ez nincs. Gyakorlatilag

ezek az emberek el vannak felejtve, miközben ugye nagyon értékes értelmiségi emberekről lenne szó.

B. M.: Most már talán egy kicsit túlzásnak lehet érezni, hogy megint a pápára hivatkozom, de a párbeszédet nagyon hangsúlyozza. A klíma kérdésekkel kapcsolatban is, de egyáltalán. Nekem nagyon tetszett, amikor az első megnyilatkozásaiban volt egy ilyen mondata, hogy beszéljétek olyan nyelven, amit megértenek. Hallgassátok meg azokat, akik a problémáikat megfogalmazzák. Én is nagyon fontosnak tartom ezt, hogy minél több fórumunk legyen. Megint hadd mondjak egy példát a saját gyakorlatomból, hogy talán három hete tartottunk éppen egy környezetvédelmi konferenciát a Váci Püspökségen, ahová meghívtam szakembereket, és egy nagyszerű beszélgetés volt. Több oldalról világítottuk meg, például a Greenpeace szakértőjét is meghívtuk. Kicsit félttem tőle, mert fenntartásaink voltak, és éppen ő volt az, aki leginkább keresztény megközelítésben beszélt erről a témáról. Nagyon egyetérték ezzel az igénnyel, hogy a keresztény értelmiségiekkel a párbeszédet sokkal előbbé kell tennünk.

Sz. S. : Az utolsó fordulóba jutottunk, sajnálom, de van még azért olyan 10 percünk, próbáljuk okosan elkölteni. És miről lenne most okosabb beszélni, mint a Karácsonyról, természetesen. Amivel kapcsolatban olvastam például, azt hiszem a mai Magyar Nemzetben egy hosszú cikket, hogy hová lett ez az ünnep, egyébként ezt minden évben megírja valaki. Felfalja a kereskedelem, a merkantilizmus szelleme és ebben természetesen rengeteg igazság van. Viszont mit fal fel? Ez nekem egy nagyon nagy kérdés, és rájöttem, ilyen megmerevedett, lapos Jézus képet, ami nagyon messze van attól, hogy egy élő vad, esetenként korbácsos emberre, vagy Isten fiára emlékezzünk, aki nem egy kép, nem egy ilyen kétdimenziós történet, de valahogy ez marad meg belőle. Nem tudom, hogy érzi-e püspök úr, hogy ez így van, vagy nincs így?

B. M.: Sokat töprengek rajta, hogy miként lehetne közel hozni az emberekhez azt az üzenetet, amit mi Jézus Krisztus személyéhez kapcsolunk. Magam is megdöbbenem azon, - már egy éve - hogy a tavalyi karácsonyi beszédem elég nagy vihart kavart a közéletben.

Sz. S. : Mert?

B. M.: Mert ott azért elég markánsan beszéltem arról, hogy Jézus a testvériségnek és az igazságnak az üzenetét ...

Sz. S. : Ezen háborodtak fel?

B. M.: Nahát amikor elkezdtem emlegetni a korrupciót, elkezdtem emlegetni a szívtelenséget, az önzést. Megint csak tovább szeretném ezt vinni azzal a bátorítással, hogy éppen most az idejű karácsonyi készülletünk egybeesik a pápa által meghirdetett Irgalmasság Évének a gondolatával. Ami azt jelenti, hogy a mindent teremtő Isten hitünk szerint Jézus Krisztusban osztozik a mi emberi sorsunkban, és ad esélyt minden ember számára, minden történelmi korban. Most ezt kell valahogy újra felfedeznünk és megértenünk, hogy mi is tudjunk irgalmat gyakorolnunk egymás iránt, hogy tudjuk kilépni, ez is a pápának egyik kedvenc mondása, hogy kilépünk az önzésünknek

a burkából, védőbástyájából és észrevenni a periférián élő testvéreinket. Azt hiszem, hogy az idei karácsonyi előkészületben, függetlenül attól, persze hogy a bevásárlás és ez a sok-sok reklám az embert egy kicsit eltéríti, de mégiscsak visszatérni a gyökereinkhez, hogy mi Adventben ezt a Krisztusi lelkiületet szeretnénk felfedezni és bátran ezt vállalni egymás felé.

Sz. S. : Ha az igazi kereszténység itt felütné a fejét Magyarországon, püspök úr, akkor abból nagy forradalom lenne. Nagyon nagy változás lenne.

B. M.: Ilyenkor Ady verset szoktam idézni: Nem lenne más vallás, nem lenne csak ennyi, imádni az Istent és egymást szeretni. Jaj de nagy boldogság szállna a világra, ahogy írja később Ady. Ez tényleg egy forradalmi dolog lenne. De hát ez a dolgunk! Nekünk, egyházi vezetőknek éppen ezt kell újra bátran kimondani és képviselni.

Sz. S.: Püspök úr, amikor felpattan a bringára és kerekedik, meg mondjuk úszni reggel hat órára, akkor így lát embereket, visszainteget, stb. Látott-e már az utóbbi időben, vagy bármikor, olyan embert, akinek Krisztusi arca volt? Tehát hogy megképződik-e ez az arc, ezek a vonások a mai emberek között?

B. M.: Nagyon köszönöm ezt a kérdést, mert ez régóta foglalkoztat és vannak Krisztusi arcú emberek. Most megint gondolok egy papunkra, aki a cigányokért elkötelezte magát, korábban egyetemi tanárként dolgozott, aki vállalta ott a cigányok között az elkötelezett életet. Neki Krisztusi arca van. Végtelen szerénységben, kicsit mondom is már, hogy túlzásba viszi azt a puritán életet, ahogy ő él, de ő tényleg így gondolkodik.

Sz. S. : De én meg nem véletlenül mondtam, hogy a kétdimenziós Jézus, van egy háromdimenziós, az meg egy sokszor dühös korbácsos ember. Tehát nem a végtelen alázat és szelidség csak ami leírja ezt az embert, hanem az is, amikor kiveri a kufárokat a templomból, amikor azt mondja, hogy kardot hoztam, szóval hogy neki vannak dühe. És szerintem egy igazi keresztény, mondjuk abban is Jézus követő tud lenni, hogy felháborodik, néha üvölt. Nem?

B. M.: Néha velem is előfordult. Valóban fontos, hogy kimondjuk, na, most már elég! Itt már meg kell állni és fel kell ébredni! Ez az adventi idő mindig jó alkalom arra, hogy az ember egy kicsit őszintén, hívő emberként Krisztus arcára tekintsen és utána saját magát ellenőrizze, hogy én tükrözöm-e ezt a Krisztus arcot? Ennyi áldozatkészség és bátorság, hogy tudok-e nyitni a másik ember felé.

Sz. S. : Hol vesztett utat az egyház Ön szerint igazából, merthogy ugye felvilágosodás ide vagy oda, igazából a kapcsolatok a társadalomban nem szűntek meg, mert különben az egyház is megszűnt volna. Ma meg azt mondják nekem katolikus értelmiségiek, hogy tulajdonképpen azt tudja, ami Kádár mondott 56-ban, hogy kisebb párt leszünk, de becsületes. Kisebb egyház leszünk, de becsületes, az emberekhez közelebbi egyház.

B. M.: Én azt hiszem, hogy ez az egyház jövője. Tehát ezt a nagy szervezeti rendszert bátran fel kell adnunk. Látom, hogy ahol igazán szép élet van egy-egy kis faluban, vagy

egy ilyen kis városrészben, ott családok kapaszkodnak össze, ott baráti közösségek alapulnak, akik a napi életükben is segítik egymást, odafigyelnek egymásra, és ehhez tényleg nem kell nagy templom, ehhez elég egy nagyobb lakás, egy közösségi tér, ahol találkozni tudnak az emberek.

Sz. S. : Ez már-már egy ilyen bázisközösségszerű szerveződést írt le püspök úr.

B. M.: Tulajdonképpen ebben látjuk az egyház jövőjét

Sz. S. : Látjuk? Önökön kívül még ki?

B. M.: Azért egyre többen vagyunk, én remélem, hogy ez így van.

Sz. S. : És akkor ebből, hogy mondjam, így a talajszinttől épülne fel egy egyház és akkor át kéne alakítani a szisztémát, a rendszert?

B. M.: Igen. Tehát ezen sokat töprengünk, hogy ez a szervezeti rendszer, amit mi ugye úgy mondunk, hogy a plébániai rendszer. Ez át fogja adni a helyét éppen ezeknek a kisközösségeknek. Ami tulajdonképpen nem egy új felfedezés. Sokszor idézzük XVI. Benedek pápát, aki még Ratzinger bíborosként írt egy kis könyvet, annak az a címe, hogy „A mustármag reménye”. Ő már valamikor a 70-es években egy ilyen víziót megfogalmazott, a kisközösségeknek az egyházát.

Sz. S. : Nagyon sok embernek kéne feladni a hatalmát az egyházon belül, hogy ez így legyen, ez az egyik probléma gondolom. A másik, hogy a megváltás ugye alulról jön, de van-e annyi erő, látja-e emelkedni ezt az erőt, ami képes lesz átszervezni az egyházat?

B. M.: Hiszek ebben, és ez mindig a mi nagy reményeségünk, hogy mi emberek itt okoskodunk, de azért az Úristen az igazi kezdeményezés. Még egyszer, talán most már utoljára idézem Ferenc pápát. Nekem nagyon tetszik ez a frappáns mondata, hogy engedjétek, hogy Úristen meglepetést okozzon. Hát engedjük!

Sz. S. : Mert, hogy erre lehet számítani? Ugye az Úristen útjai kifürkészhetetlenek, mondják, még az anglikánok is, a protestánsok is. És nem lehet erre számítani, és lehetséges, hogy nem is úgy van, hogy Isten kezdeményez, hanem hogy ránk bizza, hogy mi, és ha jól lépünk, akkor esetleg mellénk áll, gondolhatja egy hívő.

B. M.: De maga a szituáció, az mégiscsak felülről jön. Tehát most megint visszatérek a népvándorlás szituációra. Meg vagyunk lepődve. Erre nem számítottunk. Erre nincs receptünk, hogy most mit kell csinálni.

Sz. S. : Ez igaz.

B. M.: Körülbelül sejtjük, hogy egy életreformra van szükség.

Sz. S. : Ez az utolsó kérdésem, ha ez az alulról építkező kisebb egyház megvalósulna, akkor ez a hittételeket is valahogy átírná? Nem alapjában természetesen, nem Krisztus küldetéséről van szó. De mégis egy csomó dolgot átírná?

B. M.: Az alapvető hittételeink azok adva vannak. A formákat, a változó formákat kell átírni, de azt már elég sürgősen.

Sz. S.: Köszönöm szépen, hogy itt volt püspök úr. Jó volt Önnel beszélgetni.

B. M.: Én is köszönöm, és áldott Adventet kívánok!

Befejezésül idézzük még fel püspök úr szavait, amelyeket az irgalmasság szentéve megnyitásokor mondott jelképesen kítárva a váci székesegyház kapuját: „Hogy ne okoskodás legyen együtt gondolkodásunk, hanem a Szentlélek szándékainak fürkészése és megértése. Most mindannyian érezzük Isten sürgetését a megújulásra, hogy ebben a zürzavaros világban mi legyünk a péteri sziklára, a hegyre épült város, ahol az irgalmat meg lehet találni”

Az interjú szöveghű közlésével is igyekeztünk Gyurka bácsi alapította lapunk szellemiségét megőrizni, remélve, hogy értő fülekre találnak a gondolatok és ezzel is hozzájárulhatunk Gyurka bácsi egyik alapvető írásának, az Egyházrendnek a megértéséhez.

MIKLOVICZ LÁSZLÓ

PILLANATKÉPEK A BOKOR KÖZÖSÉG ÉLETÉBŐL

NÓTINCS

KIFELE FORDULÁS - BEFELE FORDULÁS

A közösségbe tartozás, a testvérbarátok kinyújtott keze valamennyiünk számára örömforrás. Persze nemcsak „örömködni” jövünk össze a közösségi találkozó idején, hanem azért is, hogy felizzítsuk magunkban és egymásban a küldetésstudatot. A misék vagy az igeliturgia végén nem azt mondom, hogy „Itt a vége, fuss el véle”, hanem például „A szentmise véget ért, küldetésünk van, menjünk békével”. Persze a „küldetésünk van” felszólítást nemigen veszik komolyan, csak a „menjünk”-et, esetleg a „békével” szót. Az „ösközösségemben”, Sopronban ezt sikerült a legjobban megtanulnom: Küldetésem van!

Azért be kell vallanom, hogy időnként kimegy a fejemből. Az utóbbi években viszont, bár kezdek felejtőssé válni, ez a küldetés, vagy mondjuk inkább apostolkodásnak, rögeszmeszerűen jelen van az agyamban. Az a kényszerképzetem, hogy a Jézust követni akaró ember egyik fontos ismérve, hogy utána megy a felebarátainak, „leszólítja”, valamilyen programra hívja őket, beszélgetést kezdeményez velük, azaz „szekálja” az embereket. Van, aki hagyja magát, van, aki ellenáll, és számos átmeneti viselkedési formával találkozunk. Mi az alapja a küldetésstudatnak, az apostoli ambíciónak? Talán Jézus éltető evangéliumának átélése. Talán a jó hírek továbbadásának genetikai szükségessége. Talán egy jó színdarabban való szereplési vágy. Talán reménykedés a jutalomban. Talán mert egyszerűen jó - és ki-ki folytathatná még a maga személyisége alapján a találgatásokat. Röviden tehát arról van szó, hogy amit jónak, boldogítóknak él meg az ember, azt szívesen elmondja, és el is kell mondania másoknak. Ha a Bokornak van hangsúlytevése, akkor éppen erről van szó: „Add tovább, számár a végállomás!” Ezt nevezhetnénk kifelé fordulásnak.

Tapasztalat, hogy amikor valaki apostoli ambíciókat mozgósít magában, fokozottan szükségét érzi a tanulásnak. Szakkifejezéssel élve: szellemi életének felpozícionálását igényli. Persze közösségi találkozóink is nagyrészt erről szólnak, de mindig alkalmazni kell a konkrét személyekre és szituációkra. Továbbá szinte magától adódik, hogy amit sikerült megtanulni, azt lélekke és életté is kell váltani. Talán ezt nevezhetnénk befelé fordulásnak, amelynek során jelentős inspirációk érhetik a gyanútlan apostoljelöltet. Most úgy tűnhet, mintha nem tudnék az egyik jelentős emberi életmegnyilvánulásról: a munkaidőről, a megélhetésre fordított időről. Ez éppen napjaink leghosszabb időszaka, és már régen nem állja meg a helyét a nóta szövege: 8 óra munka, 8 óra pihenés... Mert sokszor 10-12 óra a munka (pl. utazási idővel együtt), a maradék idő pedig megoszlik a család szolgálata, szervezési feladatok, netán közösségi találkozók, szabadidős elfoglaltságok stb. között. Akkor hová lehetne beütemezni ezt az apostolkodás nevű tevékenységet? Ki-ki válaszoljon rá maga!

Lakhelyemen, ahol már 23 éve élünk, különböző próbálkozásaim voltak: először éveken keresztül színjátszó-, táborozó-, sportkeretek között próbáltam elsősorban a fiatalokat megkörményezni. A felnőtteket pedig az ünnepekörökben tartott lelki programokkal. Több-kevesebb siker mutatkozott is. Az elmúlt években viszont a szentírás tanulmányozására hívtam a templomba járó embereket. Őszre is jött egy kis csapat, és már öt éve elemezzük az evangéliumokat. Aztán valamelyik évben az ökumenikus imahét alkalmával elkezdtünk egy ökumenikus csoportkurzust. Jelenleg Nótincsen van egy katolikus bibliakör (BK), ahol kb. ugyanazokat csináljuk, amit egy jellemzően Bokorközösség csinál. Tanulós a hangsúlytevés, és buzdítás az apostolkodásra. A szomszéd település evangélikus lelkésze létrehozott egy evangélikus BK-t. A vicc az, hogy ugyanazok járnak mindkettőre. A katolikusra jobban jellemző a beszélgetős, véleménykifejtős stílus, az evangélikusra inkább lelkész testvérem előadása. Ennek a csoportnak az érdekessége: a hangsúlytevések különbsége és az ebből adódó viták.

Amikor diakónussá szenteltek, „vérszemet” kaptam. Mivel minden hétvégén valahol prédikálok, igeliturgiát tartok, a közösségi szemléletet igyekszem hangsúlyozni. Amikor úgy éreztem, hogy már kellő hangsúlyt kaptam, meghirdettem a diósjenői BK-t, a szendehelyi BK-t és legutóbb a felsőpetényi BK-t. És újabb csoda folytán ezek működnek: mindegyik helyen kéthetenként van egy esti találkozó (kivéve Nótincsen, ahol minden héten). Most, hogy kedves Tarnai Imre bácsink elment közülünk, és mivel Nagyorosziba is eljártam, s a jövőben is eljárom igeliturgiát tartani, veszem a bátorságot, hogy ott is kialakítsunk valamilyen közösséget, hiszen nagyon jó alapokra építkezhetünk. Már csak arra a kérdésre kell válaszolnom, hogy honnan utalványozhatok időt és erőt a BK-k éltetésére.